

Juryrapport winnaar Huibregtsenprijs 2014

Voor de Huibregtsenprijs werden dit jaar twintig onderzoeksprojecten ingediend – vijf meer dan in 2013 – waarvan er uiteindelijk zes zijn genomineerd. De projecten vormen een afspiegeling van de indrukwekkende kwaliteit van het onderzoek dat plaatsvindt aan onze Nederlandse universiteiten en onderzoeksinstituten en hebben alle zes onmiskenbaar maatschappelijke relevantie.

Dit jaar wordt de shortlist gevormd door de volgende onderwerpen: veiligheidsbeleid, klimaatvoorspellingen, ongewenst eetgedrag, genterapie, logistieke processen en afweersystemen.

De zes genomineerden voor de Huibregtsenprijs 2014:

1. Beatrice de Graaf en haar team deden onderzoek naar de impact van veiligheidsbeleid in de afgelopen twee eeuwen. Zij onderzochten het maatschappelijke effect van methoden die er op gericht zijn de veiligheid te bevorderen. Beatrice de Graaf heeft glashelder in kaart gebracht waar we door de eeuwen heen bang voor waren, wat daaraan gedaan werd en hoe die maatregelen vervolgens de samenleving hebben veranderd.

2. Ben van den Hurk ontwikkelde een slimme methode om uit de talloze modellen die gebruikt worden om klimaatvoorspellingen te doen een coherent raamwerk van vier klimaatscenario's te destilleren die met elkaar de context vormen voor het berekenen van veranderingen in het weer van de toekomst.

3. Hoe kan ongewenst eetgedrag worden afgeleerd? *Lifetyle-advies'* heeft absoluut geen zin, stelt **Anita Jansen**. Onder haar leiding laat de 'Maastrichtse eetgroep' zien dat het cognitieve mechanismen zijn die bepaalde eetgewoonten in stand houden.

4. Veel ziekten zijn het gevolg van een niet goed functionerend eiwit. Met behulp van genterapie kan zo'n eiwit worden vervangen door een exemplaar met een normale functie. **John Kastelein** ontwikkelde een effectieve genterapie en legde vervolgens een reis af van 26 jaar om zijn therapie geregistreerd te krijgen.

5. Veel sectoren van onze samenleving zijn afhankelijk van logistieke processen. **Rob van der Mei** richt zich met zijn onderzoeksgroep Stochastics op het optimaliseren van logistieke processen, met behulp van wiskundige modellen.

6. Ton Schumacher en zijn onderzoeksgroep hebben aangetoond hoe het afweersysteem in staat is om kankercellen te vernietigen terwijl de gezonde cellen ongemoeid blijven. Door het afweersysteem te trainen gericht kankercellen op te sporen, kunnen in de komende jaren nieuwe vormen van immuuntherapie worden ontwikkeld.

De jury heeft unaniem gekozen voor een onderzoek op het snijvlak van biologie, genetica en medische wetenschap. Het bekroonde onderzoek is een grote en belangrijke stap in de behandeling van een ernstige genetische ziekte en heeft geleid tot de eerste geregistreerde genterapie ter wereld. Dit resultaat heeft mede door de enorme standvastigheid van de onderzoeker zijn weg gevonden naar de samenleving en illustreert wetenschappelijke kwaliteit gekoppeld aan maatschappelijke belang – de focus van de Huibregtsenprijs .

De Huibregtsenprijs 2014 is toegekend aan Prof. dr. John Kastelein, voor 'De eerste geregistreerde genterapie ter wereld'.